

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7125/2538

บริษัท ไทย สถาป นา จำกัด โจทก์ บริษัท สยาม ไดนาแพค จำกัด กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 224, ป.พ.พ. มาตรา 229, ป.พ.พ. มาตรา 296, ป.พ.พ. มาตรา 682, ป.วิ.พ. มาตรา 24, ป.วิ.พ. มาตรา 40, ป.วิ.พ. มาตรา 41, ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.วิ.พ. มาตรา 173, ป.วิ.พ. มาตรา 177, ป.วิ.พ. มาตรา 24 ฉ, ป.พ.พ. มาตรา 226

ย่อ / หลักกฎหมาย

ปัญหาเรื่องฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173(1) หรือไม่นั้นเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนเมื่อศาลเห็นสมควรยกขึ้นวินิจฉัยตัดสินคดีได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142(5) ถึงแม้จำเลยจะมีได้ให้การต่อสู้ในปัญหาข้อนี้ไว้ แต่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยได้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 24 ฉะนั้นที่ศาลชั้นต้นยกปัญหาเรื่องฟ้องซ้อนขึ้นวินิจฉัยโดยอาศัยข้อเท็จจริงตามคำร้อง ของ จำเลยประกอบข้อเท็จจริงตามคำฟ้องของโจทก์จึงเป็นการวินิจฉัยตัดสินคดีโดยชอบ ข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาโดยชอบด้วยกระบวนการพิจารณาหาใช่เป็นข้อเท็จจริงนอกสำนวน นอกเรื่องนอกประเด็นไม่ ฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ 1 เป็นฟ้องซ้อนกับฟ้องแย้งในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 23053/2531 ของศาลชั้นต้นโดยกรณีที่โจทก์ฟ้องให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบในคดีนี้กับที่โจทก์ซึ่งเป็นจำเลยคดีก่อน ฟ้องแย้งให้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นโจทก์คดีก่อนรับผิดชอบเป็นเรื่องเดียวกัน คือเป็นเรื่องรับช่วงสิทธิจากธนาคาร ท. ตามสัญญาค้ำประกันฉบับเดียวกันและจำนวนเงินที่ให้รับผิดชอบเป็นจำนวนเดียวกัน ถึงแม้โจทก์คดีนี้จะฟ้องขอให้บังคับจำนองตามสัญญาจำนองซึ่งจำเลยที่ 1 ทำไว้กับธนาคาร ท. มาด้วยก็ตาม แต่มูลคดีที่โจทก์ฟ้องก็คงเป็นเรื่องเดียวกันเพราะมีประเด็นเกี่ยวข้องกันโดยตรง ฟ้องโจทก์ในส่วนที่ขอให้บังคับจำนองจึงเป็นฟ้องซ้อนต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173(1) ด้วย กรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้รายเดียวกันคือหนี้ตามหนังสือค้ำประกันที่ธนาคาร ท. ได้ออกให้แก่บริษัท พ. เพื่อค้ำประกันการซื้อรถชุดไฮดรอลิกของจำเลยที่ 1 แม้จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 จะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ตามมูลหนี้เป็นอย่างอื่นของจำเลยที่ 1 ต่อธนาคาร ท. นอกเหนือจากหนี้ตามหนังสือค้ำประกันดังกล่าวด้วย และวงเงินที่ค้ำประกันจะมีจำนวนไม่เท่ากัน ก็หาทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 เปลี่ยนแปลงไปไม่ โจทก์กับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 จะต้องมีความรับผิดชอบต่อธนาคาร ท. อย่างลูกหนี้ร่วม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 682 วรรคสอง โจทก์กับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ต้องรับผิดชอบต่อธนาคาร ท. ผู้เป็นเจ้าของหนี้ลูกหนี้ร่วม และโจทก์ได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้แทนจำเลยที่ 1 ไปแล้วย่อมรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ได้เบี้ยเอาแก่จำเลยที่ 2 ถึง 11 ได้ตามส่วนเท่า ๆ กัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 229(3) และมาตรา 296 เมื่อไม่มีการตกลงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยไว้ จึงไม่มีเหตุอื่นอันชอบด้วยกฎหมายที่โจทก์จะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่าร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 224 และแม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 226 จะบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการรับช่วงสิทธิไว้ว่า บุคคลผู้รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ ชอบที่จะใช้สิทธิทั้งหลายบรรดาที่เจ้าหนี้มีอยู่ในมูลหนี้ รวมทั้งประกันแห่งหนี้นั้นได้ในนามของตนเอง แต่จากหลักที่ว่าผู้รับช่วงสิทธิใช้สิทธิในนามของตนเอง จึงมีผลว่า

ผู้รับช่วงสิทธิชำระหนี้ไปเท่าใดก็ควรรับช่วงสิทธิหรืออาจใช้สิทธิของเจ้าหนี้เพียงเท่าที่อาจอ้างได้ว่าเป็นสิทธิของตนหรือตามส่วนที่ตนมีสิทธิเท่านั้น หากผู้รับช่วงสิทธิทั้งหมดเท่ากับที่เจ้าหนี้มีสิทธิไม่ ดังนั้นโจทก์คงเรียกได้เพียงอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี แม้ประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 กับโจทก์ว่าเป็นลูกหนี้ร่วมกันหรือไม่ จะต้องรับผิดชอบเป็นส่วนเท่า ๆ กันหรือไม่ และประเด็นเรื่องอัตราดอกเบี้ยดอกเบียว่าโจทก์มีสิทธิเรียกจากจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 เพียงไรจะไม่ใช่ประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีโดยตรง แต่ก็เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีที่ว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 จะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่ เพียงใด ฉะนั้นศาลจึงมีอำนาจหยิบยกประเด็นเรื่องอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยได้หาเป็นการวินิจฉัยนอกฟ้องนอกประเด็นแต่อย่างใดไม่ คดีนี้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ได้ขอเลื่อนการนัดสืบพยานจำเลยถึง 2 ครั้ง โดยอ้างเหตุอย่างเดียวกันว่าจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นกรรมการของจำเลยที่ 1 ป่วยกะทันหันด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ทั้ง ๆ ที่ การนัดสืบพยานจำเลยครั้งแรกและครั้งหลังห่างกันเกือบ 2 เดือน และในการเลื่อนการนัดสืบพยานจำเลยครั้งแรกศาลได้กำชับไว้แล้วว่า คราวต่อไปให้เตรียมพยานให้มาให้พร้อมจะไม่ให้เลื่อนคดีอีก แต่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ไม่นำพาต่อคำสั่งดังกล่าว กลับขอเลื่อนคดีด้วยเหตุอย่างเดียวกันอีกและไม่ได้เตรียมพยานอื่นมา โดยเฉพาะนัดหลังนี้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ก็แถลงต่อศาลด้วยว่า ไม่ทราบจำเลยที่ 3 ป่วยอยู่ที่ใด แสดงว่าไม่ต้องการให้ศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานไปทำการตรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 41 พฤติการณ์ของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 9 ส่อชัดว่าประสงค์จะประวิงคดี คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้จำเลยที่ 2 ถึงที่ 9 เลื่อนคดีและงดสืบพยานจำเลยนั้นชอบแล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสิบเอ็ดร่วมกันชำระเงินจำนวน 2,848,671.82 บาท แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ในต้นเงิน 1,800,978.81 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองและทรัพย์สินอื่น ๆ ของจำเลยทั้งสิบเอ็ด ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์จนครบ จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ให้การต่อสู้คดี ขอให้พิพากษายกฟ้อง จำเลยที่ 10 และที่ 11 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณา ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 แต่ละคนชำระเงินจำนวน 211,347.71 บาท แก่โจทก์ พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีในต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้บังคับจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 162202 พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาด หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ชำระหนี้จนครบให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 โจทก์และจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 แต่ละคนชำระเงินจำนวน 211,347.71 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ในต้นเงิน 163,725.35 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 162202 พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ตามส่วนที่จำเลยที่ 8 จะต้องรับผิดชอบ หากได้เงินไม่พอให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 8 มาชำระจนครบ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ จำเลยที่ 2 ถึงที่ 9 และที่ 11 ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า สำหรับฎีกาของโจทก์ มีปัญหาวินิจฉัยประการแรกว่า ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำเลยที่ 1 เป็นฟ้องซ้อนกับฟ้องแย้งในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 23053/2531 ของศาลชั้นต้นนั้นเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นแห่งคดีตามข้อหาในคำฟ้องอุทธรณ์อันเป็นการไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141(5), 142 ประกอบด้วยมาตรา 246 หรือไม่ ศาลฎีกาพิจารณา

คำฟ้องอุทธรณ์ของโจทก์ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว โจทก์อุทธรณ์ว่าข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นยกขึ้นวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้อนดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงนอกสำนวนนอกเรื่องนอกประเด็น ไม่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่คู่ความจะต้องนำเสนอหรือมีกฎหมายบังคับให้ต้องแสดงจึงเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณาต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 87 จะรับฟังข้อเท็จจริงดังกล่าวมาวินิจฉัยเป็นปัญหาข้อกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142(5) ไม่ได้ กรณีตามอุทธรณ์ของโจทก์จะเห็นได้ว่าเป็นคนละประเด็นกับที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นแห่งคดีอันเป็นการไม่ชอบดังที่โจทก์กล่าวอ้าง ถือว่าศาลอุทธรณ์ยังไม่ได้วินิจฉัยอย่างใดก็ดี เพื่อให้คดีเสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาตามอุทธรณ์ของโจทก์เสียเลย โดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย ศาลฎีกาเห็นว่า ปัญหาเรื่องฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173(1) หรือไม่นั้น เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนเมื่อศาลเห็นสมควรยกขึ้นวินิจฉัยตัดสินคดีได้ ดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142(5) ถึงแม้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 จะมิได้ให้การต่อสู้ในปัญหาข้อนี้ไว้ แต่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ 8 มีนาคม 2534 ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 24 ฉะนั้นที่ศาลชั้นต้นยกปัญหาเรื่องฟ้องซ้อนขึ้นวินิจฉัยโดยอาศัยข้อเท็จจริงตามคำร้อง ของ จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ประกอบกับข้อเท็จจริงตามคำฟ้องของโจทก์จึงเป็นการวินิจฉัยตัดสินคดีโดยชอบข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาโดยชอบด้วยกระบวนการพิจารณา หาใช่เป็นข้อเท็จจริงนอกสำนวน นอกเรื่องนอกประเด็นดังที่โจทก์กล่าวอ้างไม่ ปัญหาประการต่อมาคือ ฟ้องโจทก์ในส่วนที่ขอให้บังคับจำนองเป็นฟ้องซ้อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173(1) ด้วยหรือไม่ ศาลฎีกาเห็นว่า เมื่อคดีฟังยุติตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นว่า ฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ 1 เป็นฟ้องซ้อนกับฟ้องแย้งในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 23053/2531 ของศาลชั้นต้น โดยกรณีที่โจทก์ฟ้องให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบคดีนี้กับที่โจทก์ (จำเลยคดีก่อน) ฟ้องแย้งให้จำเลยที่ 1 (โจทก์คดีก่อน) รับผิดชอบเป็นเรื่องเดียวกัน กล่าวคือ เป็นเรื่องรับช่วงสิทธิจากธนาคารทหารไทย จำกัด ตามสัญญาค้ำประกันฉบับเดียวกันและจำนวนเงินที่ให้รับผิดชอบก็เป็นจำนวนเดียวกัน ถึงแม้โจทก์คดีนี้จะฟ้องขอให้บังคับจำนองตามสัญญาจำนองซึ่งจำเลยที่ 1 ทำไว้กับธนาคารทหารไทย จำกัด ด้วยก็ตาม แต่มูลคดีที่โจทก์ฟ้องก็คงเป็นเรื่องเดียวกันเพราะมีประเด็นเกี่ยวข้องกันโดยตรง ฉะนั้น ฟ้องโจทก์ในส่วนที่ขอให้บังคับจำนองจึงเป็นฟ้องซ้อนต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173(1) ด้วยเกี่ยวกับปัญหาตามฎีกาของโจทก์ที่ว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 จะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่ เพียงใดนั้น ข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์ จำเลยที่ 3 ที่ 4 และที่ 5 ได้ทำหนังสือสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ 1 ไว้ต่อธนาคารทหารไทย จำกัด ว่า ถ้าหากธนาคารได้จ่ายเงินแทนจำเลยที่ 1 ผู้เป็นลูกหนี้ไปตามหนังสือค้ำประกันหรือต้องได้รับความเสียหายเนื่องแต่การค้ำประกัน โจทก์จำเลยที่ 3 ที่ 4 และที่ 5 จะชำระเงินตามจำนวนที่กำหนดไว้รวมทั้งดอกเบี้ยค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้แก่ธนาคารอย่างครบถ้วนทันทีที่ได้รับแจ้งตามเอกสารหมาย จ.53 ถึง จ.55 หรือ จ.3 ถึง จ.5 เพื่อเป็นการค้ำประกันหนี้ทุกชนิดที่จำเลยที่ 1 มีต่อธนาคารทหารไทย จำกัด จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ได้ทำหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้แก่ธนาคารดังกล่าวรวม 11 ครั้งตามเอกสารหมาย จ.56 ถึง จ.66 ถึง จ.6 ถึง จ.16 นอกจากนี้จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 8 ยังได้จำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไว้แก่

ธนาคารทหารไทย จำกัด เพื่อประกันหนี้สินทุกประเภทซึ่งจำเลยที่ 1 เป็นหนี้ธนาคารอยู่ก่อนหรือในเวลาที่ทำสัญญาหรือจะเป็นหนี้ต่อไปภายหน้า รวมทั้งหนี้สินจากการที่ธนาคารค้ำประกันจำเลยที่ 1 ต่อบุคคลภายนอกด้วย ตามเอกสารหมาย จ.71ถึง จ.74 หรือ จ.17 ถึง จ.18 ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวศาลฎีกาเห็นว่า เป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้รายเดียวกันคือหนี้ตามหนังสือค้ำประกันที่ธนาคารทหารไทย จำกัด ได้ออกให้แก่บริษัทพรชัยอัครวิวัฒน์ จำกัด เพื่อค้ำประกันการซื้อรถชุดไฮดรอลิก ของจำเลยที่ 1 แม้จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11จะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ตามมูลหนี้อย่างอื่นของจำเลยที่ 1ต่อธนาคารทหารไทย จำกัด นอกเหนือจากหนี้ตามหนังสือค้ำประกันดังกล่าวด้วย และวงเงินที่ค้ำประกันจะมีจำนวนไม่เท่ากันก็ตามแต่ก็หาทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11เปลี่ยนแปลงไปไม่ โจทก์กับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 จะต้องมีความรับผิดชอบต่อธนาคารทหารไทย จำกัด อย่างลูกหนี้รวมทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 682 วรรคสอง เมื่อโจทก์กับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ต้องรับผิดชอบต่อธนาคารทหารไทย จำกัด ผู้เป็นเจ้าของลูกหนี้ร่วมและโจทก์ได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้แทนจำเลยที่ 1 ไปแล้ว โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ไต่เบี่ยเอาแก่จำเลยที่ 2 ถึง 11ได้ตามส่วนเท่า ๆ กัน ทั้งนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 229(3) และมาตรา 296 สำหรับหนี้เงินที่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 จะรับผิดชอบต่อนับจากวันที่โจทก์ได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไปนั้นเมื่อไม่มีการตกลงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยไว้จึงไม่มีเหตุอื่นอันชอบด้วย กฎหมายที่โจทก์จะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่าร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 224 ที่โจทก์อ้างว่า เนื่องจากธนาคารทหารไทย จำกัดมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยจากจำเลยที่ 1 ได้ในอัตราร้อยละ 19 ต่อปีและจากจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ได้ในอัตราร้อยละ 15 ถึง 19 ต่อปีโจทก์ในฐานะผู้รับช่วงสิทธิย่อมมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในอัตราเดียวกันนั้น ศาลฎีกาเห็นว่า ถึงแม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 226 จะบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการรับช่วงสิทธิไว้ว่า"บุคคลผู้รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ ชอบที่จะใช้สิทธิทั้งหลายบรรดาที่เจ้าหนี้มีอยู่ในมูลหนี้ รวมทั้งประกันแห่งหนี้นั้นได้ในนามของตนเอง" แต่จากหลักที่ว่าผู้รับช่วงสิทธิใช้สิทธิในนามของตนเอง จึงมีผลว่าผู้รับช่วงสิทธิชำระหนี้ไปเท่าใดก็ควรรับช่วงสิทธิหรืออาจใช้สิทธิของเจ้าหนี้เพียงเท่าที่อาจอ้างได้ว่าเป็นสิทธิของตน หรือตามส่วนที่ตนมีสิทธิเท่านั้น หาใช้รับช่วงสิทธิทั้งหมดเท่ากับที่เจ้าหนี้มีสิทธิไม่ดังนั้น โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยจากจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ในอัตราเดียวกันกับที่ธนาคารทหารไทย จำกัด ผู้เป็นเจ้าของหนี้เดิมมีสิทธิเรียกคงเรียกได้เพียงอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีดังวินิจฉัยไว้แล้ว ปัญหาตามฎีกาของโจทก์อีกประการหนึ่งก็คือ คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ที่ว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 เป็นลูกหนี้ร่วมกับโจทก์จึงต้องรับผิดชอบเป็นส่วนเท่า ๆ กันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 296 และโจทก์มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยจากจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11เพียงร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี เป็นการวินิจฉัยนอกฟ้องนอกประเด็นหรือไม่ศาลฎีกาเห็นว่าถึงแม้ประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยที่ 2ถึงที่ 11 กับโจทก์ว่าเป็นลูกหนี้ร่วมกันหรือไม่ จะต้องรับผิดชอบเป็นส่วนเท่า ๆ กันหรือไม่ และประเด็นเรื่องอัตราดอกเบี้ยว่าโจทก์มีสิทธิเรียกจากจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 เพียงไร จะไม่ใช่ประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีโดยตรงแต่ประเด็นดังกล่าวก็เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีกล่าวคือเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 จะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่เพียงใด ฉะนั้นศาลจึงมีอำนาจหยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยได้หาเป็นการวินิจฉัยนอกฟ้องนอกประเด็นแต่อย่างใดไม่ ส่วนฎีกาของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 9 และที่ 11 มีปัญหาวินิจฉัยว่าคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9เลื่อนคดีและงดสืบพยานจำเลยนั้นเป็นคำสั่งที่ชอบหรือไม่ศาลฎีกา

พิจารณาข้อเท็จจริงตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นลงวันที่ 20 มีนาคม 2534 และลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2534 แล้วเห็นว่า คดีนี้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ได้ขอเลื่อนการนัดสืบพยาน จำเลยถึง 2 ครั้ง โดยอ้างเหตุอย่างเดียวกันว่าจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นกรรมการของจำเลยที่ 1 ป่วยกะทันหันด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ ทั้ง ๆ ที่การนัดสืบพยานจำเลยครั้งแรกและครั้งหลังห่างกันเกือบ 2 เดือนและในการเลื่อนการนัดสืบพยานจำเลยครั้งแรก ศาลได้กำชับไว้แล้วว่าคราวต่อไปให้เตรียมพยานให้มาให้พร้อม จะไม่ให้เลื่อนคดีอีกแต่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ไม่นำพาดังกล่าวกลับขอเลื่อนคดีด้วยเหตุอย่างเดียวกันอีกและไม่ได้เตรียมพยานอื่นมา โดยเฉพาะนัดหลังนี้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 ก็แถลงต่อศาลด้วยว่า ไม่ทราบจำเลยที่ 3 ป่วยอยู่ที่ใด แสดงว่าไม่ต้องการให้ศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานไปทำการตรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 41 ที่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 9 และที่ 11 กล่าวอ้างมาในฎีกาว่าหากศาลไม่เชื่อว่าจำเลยที่ 3 ป่วยร้ายแรงถึงกับมาศาลไม่ได้ ก็สมควรที่จะใช้อำนาจตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว จึงเป็นข้ออ้างที่ขัดต่อเหตุผลพฤติการณ์ของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 9 ส่อชัดว่าประสงค์จะประวิงคดี คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้จำเลยที่ 2 ถึงที่ 9 เลื่อนคดีและงดสืบพยานจำเลยนั้นชอบแล้ว พิพากษายืน

องค์คณะ

ปรีชา นาคพันธุ์ · อำนวย สุขพรหม · ระพีพร บรรจงศิลป์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/7125/2538>